

salvator

DAVIDSFONDS

GROENCOMITE

HEEMVRIENDEN

KESSELS DRIEMAANDELIJKS CULTUREEL TIJDSCHRIFT

Nr. 36

'Verbrande Hoeve' op de Bart, momenteel bewoond door René Van Regenmortel-Vandecruys of beter gekend als René van Warreke Preus.

December 1980

KERSTMIS 1980 ...

Meteen is dit dan alweer het laatste nummertje van onze 9e jaargang en vieren wij, zonder het eigenlijk zelf te beseffen, in 1981 ons tienjarig bestaan ! Dat is voor een riooltijdschriftje, dat van niemand subsidies krijgt, al een achtenswaardige ouderdom ! Een hond of een kat worden dikwijls niet eens zo oud en dat zijn toch ook taaie huisdieren waar ge doorgaans dan nog plezier aan beleeft.

Wij volharden daarom in de boosheid en zullen dus ook tijdens het volgende jaar - in volle crisistijd - ons KESSELS bladje verder alle drie maanden proberen vol te krabbelen. Dat Salvator al jaren lang bij meer dan 1000 families regelmatig in de brievenbus komt kunt ge zo maar niet wegcijferen. Voor vele uitgeweken Kesselaars, tot ver over onze Kesselse grenzen heen, vormt ons prullebladje nog de enige hechte band met het vroegere heem. En Salvator vliegt zeer ver ! Luxemburg, Duitsland, Spanje, Zaïre, Canada, Hawaï en Singapore ...

De abonnementsprijs voor 1981 blijft, zoals verleden jaar, vastgesteld op F 80 en dat vinden wij, in deze tijd van een rekord aantal faillissementen, hoge rente, onzekerheid en angst, een hele prestatie, al zeggen wij het zelf...

Bij onze Kesselse abonnees zullen de centen door onze Salvator-medewerkers bij U aan huis worden in ontvangst genomen. Abonnees die ons boekje met de post thuis krijgen gelieve deze som te storten op postrekening 000-0603726-95 van Herman Van Regenmortel, 2508 Kessel. Gebruik hiervoor liefst bijgaande betalingsstrook.

En nu de eindejaarsfeesten weeral erg dichtbij zijn - wat vliegt de tijd toch razendsnel - behoort het tot onze wederzijdse geplogenheden mekaar geluk toe te wensen. Zoals vorige jaren willen wij U ook nu van harte een Gelukkig en Voorspoedig Nieuwjaar toewensen en vooral een Zalig Kerstfeest omdat dit het feest van Gods stille Vrede is waar wij op de dag van vandaag toch zo ver van verwijderd zijn ...

Op dit feest van Kerstmis 1980 beschikt het meest beschaafde gedeelte van de mensheid in oost en west over 60.000 atoombommen die gezamenlijk een kracht hebben van 1.250.000 keer de vernielingskracht van het mini-atoombommetje op Hiroshima; dit betekent dat er afzonderlijk voor elke mens op aarde een vernietigingskracht van 4.000 kilo T.N.T. beschikbaar is ...

Op dit feest van Kerstmis 1980 zijn er op een totaal van 1.000.000 grote geleerden 500.000 die zich uitsluitend wijden aan wetenschappelijke opzoekingen voor oorlogsdoeleinden.

Op dit feest van Kerstmis 1980 wordt er per minuut jaar in jaar uit \$ 1.000.000, dat is BF 30.000.000, uitgegeven aan bewapening.

Op dit feest van Kerstmis 1980 sterven honderdduizenden kinderen van honger ... want op dit feest van Kerstmis 1980 heeft men geen geld om de honger uit de wereld te helpen !

Kan God aan zulke mens nog wel zijn Liefde en Vrede schenken ? Zalig Kerstfeest ...

KESSELE
SOLDATEN
VAN
NAPOLEON

KESSELSE SOLDATEN ... VAN NAPOLEON !

En waarom zouden we niet eens een liefdesbriefje in ons Salvatoreke publiceren ? Een brief van een arme soldaat aan zijn pront en zoet lief. Maar, is dat lief wel trouw ? Groot probleem voor onze jonge man die treurt en nagelbijt en vol heimwee naar dat verre KESSEL hunkert.

De Franse Revolutie had voor onze plaatselijke bevolking heel wat narigheid en ellende meegebracht. Meer dan eens had het dorp in rep en roer gestaan. Voortdurend werden er allerhande zaken opgeëist, vooral hooi, stro en paarden. Met woede en verontwaardiging werd machteloos toegekeken hoe zelfs de kruisen van de kerk en kerktoren werden gehaald. Toen de grote klok in stukken geslagen werd steeg de volkswoede ten top : onze dorpelingen vielen de Franse soldaten, die met deze karwei belast waren, aan en met geweld werden hen de bronzen brokstukken afgenomen. De kerk werd gesloten. De pastorie aangeslagen. De pastoor op straat gezet. Het kerkmeubilair, altaar, preekstoel, gestoelte en zelfs het torenuurwerk openbaar in 17 loten verkocht. Het ganse leven stond op zijn kop : de jaartelling werd afgeschaft en een nieuwe ingevoerd. De dagen en de maanden kregen andere, vreemde namen. Alles werd verfranst, zelfs de verslagen van de gemeentelijke overheid en de briefwisseling.

De beker liep echter over toen het bevel kwam dat onze jongens dienst moesten nemen in de Franse legers. Gewapende groepen sloten zich bij elkaar aan en vormden het leger van de Brigands of het Boerenkrijgleger. Verschillende dorpsgenoten maakten deel uit van dit ongeordende leger dat in 1798 een verpletterende nederlaag opliep te Hasselt.

Onze jonge mannen moesten dus toch in het leger van Marianne dienst nemen. Een oproepingsbevel bestond in die tijd niet. Door lottrekking, het fameuze 'loten' werd bepaald wie wel en wie niet soldaatje moest gaan spelen. Wie een laag nummer trok mocht vaarwel zeggen. Adieu zoet lief, adieu Kessel ! Een eeuw lang werd dan ook gezongen :

'Ik ging vol hoop ter loting heen
En keer nu vol verdriet
Het is er mee gedaan : noveen
en beeweg baatten niet ...
Vaarwel schoon lief, de trommel slaat,
Marsch, marsch, ik ben soldaat !'

Het was voorzeker geen sinecuur om in een vreemd leger soldatendienst te moeten kloppen. In vaak erbarmelijke omstandigheden werden de soldaten van keizer Napoleon over gans Europa uitgezonden.

Bosschaert
J. P. J. J. J.
No. 1288

No. 88

république française
Contributions

A Koëbe, den 10de 8me May 1802
an
de l'Empire Français.

Uw ~~W~~ Zeer Beminde lief

Ik laet u weten den Staet van myne goede gezondheid
ik hoop s' en al het selve want waer het haer
het zoude myne droevig onhooren zyn want ik wyl
u uyt myn gedagten niet kan stellen door myn last
Wesentijd want het my groter pijn doet doet hu doet wese
te denken ag lief waer is nu den tyd als wy plagten met
mael maekhandere te verkeren maer hi s' als moeg ik nog eens
een huerken met hu over brengen dat waer genoeg om myne
Jonckheit te genesen maer nu moed ik myne tyd besteden vol wyl
en verdrieff met de exercies onschicktegen maer ik hoop in nog
eens te vinder in den zelven Staet op myne wederkomsten maer
het nog al eenigen tyd kan wesen maer sij spreken stark van
naer het groot homeij te trekken dan hoep ik dat wy

Originele brief van onze ongelukkige F. Bosschaert aan zijn 'Zeer Beminde lief' geschreven op officieel briefpapier 'de l'Empire français'.

Het toeval bracht ons op het spoor van een dorpsgenoot die in het jaar 1807 in dienst van Napoleon was. Vanuit Frankrijk schreef hij een brief naar een zekere Van den Bulck - zeker geen onbekende naam te Kessel - bij wie, naar alle waarschijnlijkheid, zijn 'zeer beminde lief' 'meise' (meid) was. Is deze brief niet zo denderend voor wat de berichtgeving uit die tijd betreft, dan geeft hij wel zeer goed enkele flitsen weer uit het harde soldatenleven van toen.

Op 8 mei 1807 schrijft Frans Bosschaert gelegen te Le Conquet* 'vijf uren boven Brest' - volgens de kaart 24 km -, dus op ongeveer 950 km van hier, naar Maria Liesbeth Nicolay. Zijn vorig bivak lag te Quimper, ongeveer nog 50 km dieper in Frankrijk. Brest, schrijft Bosschaert ligt aan de Westzee, voor ons de Atlantische Oceaan. Die Westzee zegt hij, ligt als een bos vol Engelse schepen. Er is tevens een grote concentratie van legereenheden. Alhoewel zijn gezondheid goed is treurt hij omwille van zijn lange afwezigheid. Het leven zo ver van huis en zijn verlangens, het is allemaal zo droevig ... De tijd wordt hoofdzakelijk gedood met 'exercicies en schildwachten' of wachtbeurten te kloppen. Het gerucht doet de ronde dat zijn compagnie het 'grande armée' of het hoofdleger van Napoleon moet gaan versterken. Misschien kan hij dan wel eens een ommeetje langs Kessel maken. Het leven is zo naar. Geen brief van zijn lief. Niet eens een antwoord op zijn brief uit Quimper verzonden.

Alleen de gedachte, de zoete herinnering aan zijn verloofde houden hem recht. Maar kom, lees zelf. Duidelijkheidshalve hebben we de originele tekst hier en daar een beetje aangepast en verstaanbaar gemaakt.

Le Conquet, 8 mei 1807

Zeer beminde lief,

Ik laat je de staat van mijn goede gezondheid weten. Ik hoop van jou hetzelfde, want het zou droevig om horen zijn zo het anders was. Ik kan je niet uit mijn gedachten stellen omwille van mijn lange afwezigheid. Het doet me groot verdriet 'mijn zoet wesen te derven'. 'Ag lief, waer is nu den tijd als wij plagten met maelkandere te verkeren'. Maar helaas, mocht ik nog eens een uurtje met jou doorbrengen. Dat zou genoeg zijn om mijn jong hart te genezen. Nu moet ik echter vol rouw en verdriet mijn tijd besteden met 'exercicies en schildwachten'.

Maar ik hoop je nog eens terug te zien in dezelfde staat bij mijn wederkomst. Maar dat kan nog enige tijd duren. Ze spreken hier 'sterk' van naar het grote 'armey' te trekken. Dan hoop ik dat we elkaar nog eens zullen spreken. Is het wel zeker dat je nog enige genegenheid hebt voor mij? Zo ik zeker was, dan zou ik niet treuren. 'Ik pijs altijd dat gij om mij niet en denkt', vermits ik je een brief uit Quimper heb ge-

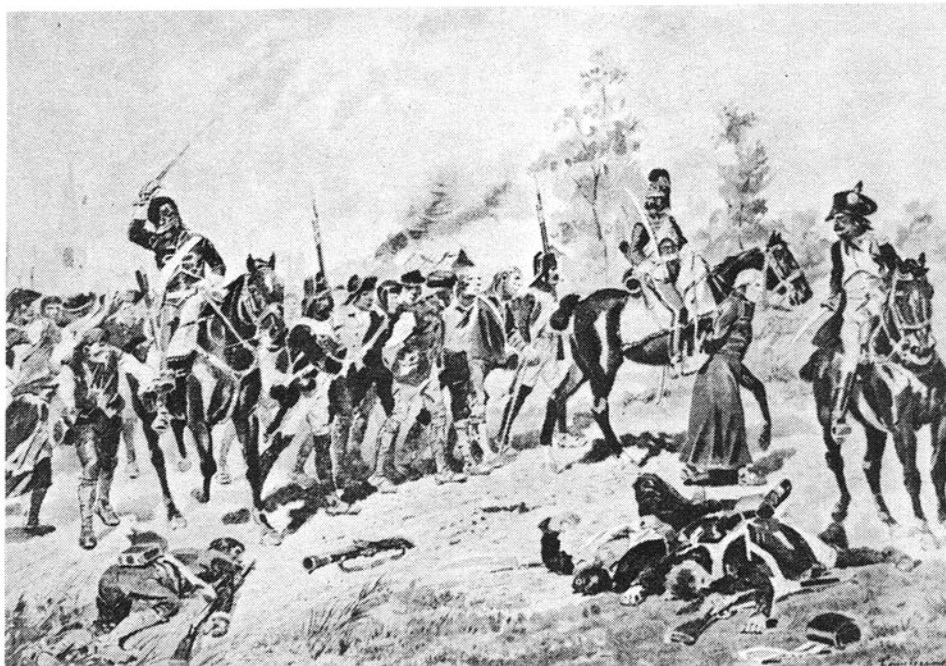

Van 1797 af (onder het Directoire) begint een ware terreur en in 1798 volgt de gehate Franse wet op de militaire konskriptie. Dit doet de maat overlopen. In onze gewesten groeieren zich opstandelingen, de 'brigands', die de boerenkrijg organiseren; gewapende opstand van onze mensen om te beschermen wat hun lief was en tegen alles wat ze verfoeiden.

schreven waarin ik je om een antwoord heb verzocht en dit niet heb gehad. Waarschijnlijk is de brief niet 'teregten' gekomen. Groeten en vele 'complimenten' aan mijn liefste vriendin Maria 'Lisabeta Nic Calluy' met het verzoek de groeten te doen aan 'Mitrien' Van Hoof en aan Frans Beers en Frans Vandries. Als je me nog gere ziet, schrijf het me dan direkt. Vergeet de brief niet te 'frankmaeken' (frankeren) op de post, want anders is dat zeer kostelijk voor mij en ik heb zo weinig. Hier onder staat mijn adres. Ik laat je weten dat wij in Le Conquet geleerd zijn. Vijf uren boven Brest. Er is hier veel volk, wel veertigduizend hier 'roemmetom'. De Westzee ligt als een bos vol Engelse schepen. Verder laat ik weten dat wij grote armoede en verdriet hebben. Het vlees dat we hier eten ziet zo zwart als de schouw want het hangt dag en nacht buiten. Het stinkt 'somwijlen' zo erg dat we het niet kunnen eten. Maar de armoede doet eten. Het leven is duur en we trekken weinig 'prey' (soldij). We trekken twee oorden per dag en daar moeten wij (onleesbaar). Ik ben met jou tevreden. En wees niet droef, want zo jij droef bent, ben ik in grote pijn.

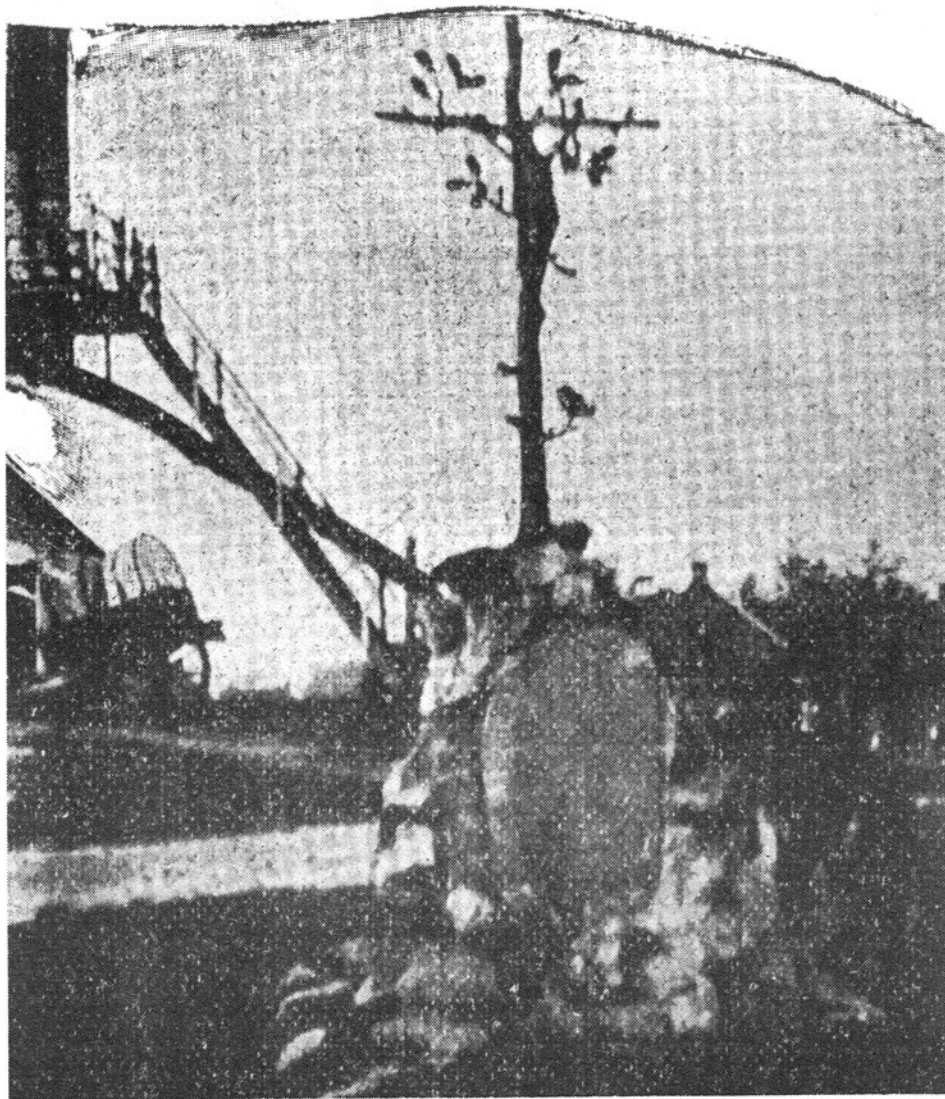
'Huwen liefsten minnaer en oodmoedigen dienaar Franciscus Bosschaert en hier honder aen staet zijn andteken.

F. Bosschaert.

Een maand lang houden onze slecht geordende verzetslieden een hopeloze strijd vol. Hij eindigt op 5 december 1799 bij Hasselt. Van de 10.000 man blijven er amper 2.000 over.

Was dit een flits uit het harde soldatenleven van Frans Boschaert, soldaat van het 70ste Infanteriebataljon, 6de compagnie, dan is de brief van de Nijlenaar Jap Baptist Embrechts (of Embregts) heel wat revelanter. Meer dan waarschijnlijk zaten er ook Kesselse jongens in hetzelfde schuitje. Vanuit Versailles in Frankrijk schrijft hij naar zijn moeder over alles wat hij de laatste maanden heeft meegemaakt. Hij was mee opgetrokken om slag te leveren tegen de Oostenrijkers en de Russen. Te Ulm hadden zij 'veel moeten lijden, dag en nacht moeten strijden en masseren (marcheren) en veel armoede moeten lijden'. Acht dagen lang hadden ze stand moeten houden in de moerassen. Tot aan het middel hadden ze soms in het water moeten staan. Tijdens die acht dagen hadden ze slechts voor één dag eten gekregen. Na de slag die in het voordeel van Napoleon uitviel trokken ze verder. Wenen viel zonder slag of stoot: 'daer hebben wij genen tegenstand gehey't'. De tocht ging verder en Embrechts maakt dan de zeer gekende slag van Austerlitz 'waer Godt den weerelt gans sal weten van te spreken' mee. 'Daer hebben wij een zeer swaere bijtijle (bataille, veldslag) moeten doen tegen de Russen ende de Kijserlijke troppen. Daer ben ick geblesseert (gekwetst) ... waer mede dat ick lanck mede heb in het hospitael gelegen en veel smerten heb moeten lijden door snijden van de medicijnen mesters (dokters).

Op de Molenberg stond vroeger het monument van de boerenkrijg. Het werd opgericht honderd jaar na het losbarsten van deze bloedige opstand. Het kruis werd gesmeed door de Lierse kunstsmid Van Boeckel. Om dit monument te plaatsen moest men de oude 'wortelput' (oude drinkplaats voor mens en dier) die voor de molen lag, dempen. Om verkeerstechnische redenen werd het monument verplaatst naar het oude kerkhof tegenover de paradijspoort van onze dorpskerk. Wij kennen het nu als het monument voor de gesneuvelden der beide wereldoorlogen. Op de foto genomen in 1898 bemerken wij links boven nog de trap van de houten windmolen.

Wel heeft hij enigszins geluk gehad, of heeft hij misschien nog hinder van zijn kwetsuren ondervonden, want van Austerlitz tot Versailles heeft hij 'niet te voet maer altijd gereden op de wagens geseten'. Om Austerlitz te situeren : in zijn tijd was dat nog zesenvijftig uren boven Wenen ! De slag van Ulm wordt in de geschiedenisboeken vermeld op 20 oktober 1805. Zeven weken later, op 2 december versloeg Napoleon de Oostenrijks-Russische legers te Austerlitz.

Te begrijpen dat Embrechts letterlijk schrijft : 'Het gaet met mij maer gemijn' ! Te Versailles moesten de soldaten een aantal paarden komen ophalen en daarmee vertrekken naar Duitsland. En d'r is niets nieuws onder de zon : met de bede om wat geld besluit hij zijn merkwaardige brief. In dit dossier zit tevens een brief gericht aan de onderprefect van het Arrondissement Mechelen. Hieruit blijkt dat de moeder van Embrechts, Maria Dillen, weduwe is met zeven kinderen....

Ulm, Wenen, Austerlitz, Versailles, Quimper, Brest ... we kunnen ons nauwelijks inbeelden wat voor onmetelijke afstanden deze jongens, meestal te voet, moesten afleggen. Van een zekere Jan Baptist Dhont van Kruishoutem is bijvoorbeeld geweten dat hij in dienst van Napoleon op tien maanden tijd 5000 km aflegde. Z'n laatste briefje, en sindsdien was men zijn spoor bijster, kwam uit Spanje !

Maar keren we terug naar onze eigen jongens. Op 19 juni 1807 was Frans Vervoort ingelijfd als kanonnier van het eerste regiment 'Artillerie à pied'. Na meer dan twee jaar goede dienst werd hij te Straatsburg om gezondheidsredenen ontslagen. Ook Gommaar Wellens kreeg eervol ontslag te 'Wissenburg' (Weissenburg in Beieren ?). Maar niet ieder opgeroepene trok mee met de legendarische legers van ons aller keizer Napoleon. Hoeveel jongens deserteerden niet of doken onder omwille van haast onmenselijke omstandigheden waarin de dienst moest geklopt worden ? Op 9 Germinal van het jaar 11 (nieuw ingevoerde jaartelling na de Franse revolutie) wordt de deserteur P.F. Wellens in vrijheid gesteld. Hij was op 30 Ventôse van dat jaar gevangen genomen. In 1798 of het jaar 7 was hij gedeserteerd. Hij had er dus ongeveer vier jaar als ondergedokene opzitten. Wellens was de eerste de beste niet ! In de annalen van de Boerenkrijg staat hij reeds bekend als de kapitein der Kesselse compagnie. Toch krijgt hij genade. Amnestie was in die tijd geen ijdel begrip ! Nu schijnt men dat niet meer te kennen ! Ook uit een proces-verbaal, op 20 juni 1808 in het Frans door burgemeester Daems opgesteld, leren we een deserteur kennen.

Die avond is er straatrumoer aan het 'Cabaret Louvain' of herberg 'In Loven' (Leuven) gelegen op de hoek van de Pastorie- en de Dorpsstraat (zie Salvator nrs. 2 en 34). De burgemeester in hoogst eigen persoon meent zelf ter plaatse de orde te herstellen door de grootste herrieschopper bij de kraag te grijpen.

Het 'Cabaret Louvain' of herberg 'In Loven' (Lewen) was gelegen op de hoek van de Pastorij- en Dorpsstraat. Kijk hoe de oude bomen van de pastorie-tuin, nu een koude en kleurloze parking, de Dorpsstraat opfleurden. Met welk recht mochten kortzichtige dorpspolitiekers deze eeuwenoude natuurmonumenten vellen ?

Met behulp van anderen, die zich dus blijkbaar tegen de burgemeester keren, kan de man ontsnappen. Champetter Thysbaert, de eerste garde van het onafhankelijke Kessel en stamvader van alle Thysbaerten te Kessel en omgeving, wordt er bij gehaald. Dan (?) blijkt het dat men Cornelius Vercammen heeft laten ontsnappen, een deserteur ! Door het verslag van de burgemeester wordt de jacht op Vercammen terug open verklaard. Ook nog andere deserteurs worden met name vernoemd, zo o.a. Gommaar Vercammen en Jan Van Looy.

Op 24 december 1808, daags voor Kerstmis, grijpt te Kessel een gebeurtenis plaats die de deserteurs in een ongunstig daglicht stelt. Door dit misdrijf zou zelfs de burgemeester geschorst worden.

Midden in de nacht sluipen drie gemaskerden bij weduwe P. Van Looy via de koestal binnen. De arme vrouw wordt uit het bed gesleurd en aan handen en voeten vast gebonden. Met het mes op de keel - het rapport spreekt zelfs van twee messen - eisen de bandieten haar geld. In een kast vinden ze dertien Franse Kro-

nen en 2 Schellingen, zeven of acht manshemden, drie voorschotten en een tinnen schotel. Het onderzoek wijst uit dat de vrouw haar overvallers herkend heeft. Uit schrik durft ze echter geen namen noemen want ze hadden haar met de dood bedreigd indien ze iets zou durven zeggen. Men kan haar overtuigen dat ze hoegenaamd niets te vrezen heeft. Dan verklaart ze dat het om drie deserteurs gaat, nl. Pieter Kerselaers en de reeds vermelde Gommarius en Petrus Vercammen.

Onze geschiedkundige bronnen zijn - driemaal helaas - te onvolledig om heel het verhaal van die bewogen tijd te brengen, maar laten we terug 'onze' soldaten opzoeken die over alle 's heren wegen van Europa zwerven.

In 1812 begint Napoleon de waanzinnige tocht naar Rusland. Meer daarover verder in dit artikel. Veldslagen van het Franse leger volgen daarna nog te Lützen en te Bautzen. Op 19 oktober 1813 wordt Napoleon verslagen te Leipzig. Dan volgt in het voorjaar van 1814, wat men hier noemt, 'het vredetractaat van Parijs'. Dat is het sein van de algemene terugkeer. Maar, er zijn er al verschillende die zo lang niet gewacht hebben ! Eerst arriveren de plantrekkers, de deserteurs, dan zij die uit verre uithoeken komen en verschrikkelijke dingen hebben meege maakt, de sterksten, allen gelukkig omdat ze de makabere dans ontsprongen zijn.

Als eerste duikt hier op 1 september 1813 Jacques Bernaerts op, fuselier van het 43e 'Régiment Infanterie de Ligne'. Bernaerts, geboren te Bevel is naar huis gekomen - men zegt niet van waar - 'van groote armoede'. Gedeserteerd dus omwille van de honger ! In 1813 zou er nog één naar huis komen nl. Jan Van Thielen, geboren te Herentals maar te Kessel wonend. Hij had in het '2e Régiment d'Anvers Garde Nationale' gediend. Aangeworven voor een diensttijd van zes maanden is hij er na tien maanden van onder gemuid. Tragi-komisch staat genoteerd : 'omdat hij het moey was, en hij was (toch) maer voor zes maenden gevraagd'!

In vele gezinnen zal de winter donkerder geweest zijn dan ooit. Onrust en verdriet om het twijfelachtige lot van onze jongens. Men wist dat het weinige wat er nog restte van het verslagen Franse leger zich langzaam een weg zocht naar de heimat, sommigen van vele honderden uren ver ! Zij die van Rusland kwamen - te voet - veertienhonderd uren ! (reken uit tegen gemiddeld 6 uur per dag). Hoeveel dorpsgenoten zijn niet teruggekeerd ? Waar is onze briefschrijver Frans Bosschaert gebleven die in 1807 te Le Conquet aan de Atlantische Oceaan van heimwee zat te nagelbijten ? Is ook hij mee naar Rusland getogen met 'la Grande Armée', zoals hij vermeldt in zijn brief. En waar zijn al die anderen waarover we geen gegevens hebben ?

Een derde deserteur bereikt Kessel op 10 januari 1814. Jan Baptist Faes, geboren te Kessel op 20 december 1793. Hij kan na zeventien maanden dienst, van uit Mechelen, dus vlak bij de deur, deserteren ! Op 20 januari 1814 is er weer een vaandelvluchtige die thuiskomt : Franciscus Van Rompay, geboren te

Onze strijders die tijdens de boerenkrijg het ongeluk hadden gekwetst te geraken, waren er meestal erg aan toe. Voor hun verzorging, voor zover die nog mogelijk was, waren ze enkel aangewezen op de hulp van de sympathiserende plaatselijke bevolking. Eerlijkheidshalve moet ook worden gezegd dat sommigen van 'de brigands' niet altijd met edele motieven bezielde waren. Vandaar dan ook het ontstaan van de verschillende roversbenden die in die tijd onze streken vaak onveilig maakten.

Kessel op 20 november 1789. Jager of 'Chasseur du 2eme Régiment Chasseur à Cheval'. Hij had er twee jaar dienst op zitten, toen hij van uit Brussel kon deserteren. Reden: 'door de groote armoede'...

Drie dagen later herhaalt zich een bijna identiek geval. Jan Baptist Van den Bosch, kleermaker, geboren Kesselaar op 17 oktober 1794, keert weer 'omdat hij geen eten en hadde'. Hij was slechts zeven maanden onder de wapens geweest.

Tergend langzaam gaan twee wintermaanden voorbij tot er op 29 maart 1814 als een lopend vuurtje het bericht in het dorp de ronde doet dat Petrus Van Zoom thuis is gekomen. Van Zoom, geboren te Broechem in 1793, maar hier wonend, was tijdens zijn legerdienst, zoals trouwens de meeste dorpsgenoten, ingedeeld in een infanterie-eenheid, het 72e Régiment Infanterie de Ligne. In Thielland was hij door de Pruisen gevangen genomen. Daar had hij een marsbevel gekregen om naar huis te keren.

Dan wordt het Lente. De modderwegen worden weer begaanbaar of laten we zeggen beter begaanbaar en er komt weer hoop in vele

gezinnen. Op 9 mei 1814 arriveert Frans Smits, geboren te Kessel op 18 februari 1790, 'jager van de Jonge Garde' (Voltigeur de la jeune garde). Ook zijn relaas zal diepe indruk gemaakt hebben. Gevangen genomen te Dresden had hij daar 'van de geallieerden congé gekregen' om huiswaarts te keren.

Enkele dagen later is het de beurt aan Cornelius Vekemans, hier geboren op 24 augustus 1793. Fuselier van het 122e Régiment de Ligne. Zijn diensttijd had slechts acht maanden geduurd. Volgens de summiere beschrijving kwam hij van Remont. Reden van zijn vaandelvlucht : 'omdat hij het moey was'. Een maand later, op 12 juni 1814, bereiken twee gelukkigen onze dorpsgemeenschap, Petrus Vervoort en Joannes Soons. Vervoort, geboren te Kessel op 15 april 1793, had deel uitgemaakt van het 70e en 148e Régiment de Ligne. Hij lag 'geblokkeerd' in Erfurt, waar hij deserteerde. Van een Pruisisch commandant had hij een marsbevel gekregen om huiswaarts te keren. Samen met hem was ook Jan Soons toegekomen, hier geboren op 4 april 1791. Toen de vrede van Parijs afgekondigd werd had hij 18 maanden dienst achter de rug. Hij was een tijdlang gehospitaliseerd in Parijs. Van daar was hij overgebracht naar Cambrai waar hij nog lange tijd ziek is gebleven.

Op het einde van de maand, op 30 juni 1814, zijn er weer twee gelukkigen nl. Petrus Van Rompaey en Cornelius De Pooter, twee geboren Kesselaars. Van Rompaey maakte deel uit van het 105e Régiment Infanterie de Ligne. 21 maanden had hij Napoleon gediend. Met een marsbevel vanuit 'Bollongue' (Boulogne) was hij hier weergekeerd. De Pooter had gediend in het 14e Régiment Cuirassiers. 'Hij is met de Fransche troppen uyt Homborg (Hamburg) gekoomen, tot twee ueren achter Mechelen'. Hier kreeg hij een 'feuille de route' of marsbevel om 'te koomen tot huys'.

Op 2 juli 1814 arriveert weer een gelukkige. Jan Verlinden hier geboren op 26 juni 1788. Als infanterist heeft hij verschillende jaren dienst gedaan. Meer bijzonderheden over hem worden niet vermeld.

Tussen 15 en 25 juli 1814 keren 5 Kesselaars weer. Op 15 juli Franciscus Meulenberghs. Hij was in de omgeving van Leipzig gevangen genomen waar hij bevel kreeg naar huis te keren.

Op 17 juli Petrus Hens. Hier geboren in 1788. Grenadier van het 100e Régiment de Ligne. Na vijf en een half jaar kwam hij van 'Capoul' gelegen ergens in de omgeving van Toulouse. Na het afsluiten van de vrede mocht hij huiswaarts keren ... Samen met hem kwam hier ook Cornelius Joris toe, eveneens een geboren Kesselaar. Ook over hem zijn geen gegevens bekend.

Op 25 juli 1814 is er weer blijdschap in twee families van de dorpsgemeenschap : voor Petrus Smets en Joannes Van den Bulck is de lange bange tocht voorbij. Smets was hier geboren in 1789. Hij maakte deel uit van het 63e Régiment Infanterie de Ligne en diende 7 jaar. Nadat de vrede van Parijs ondertekend

De Muizenhoeve op de Bogaertsheide was een omwaterde hoeve. In de votiefsteen boven de deur staat het jaartal 1735. De hoeve behoorde toe aan het klooster van Muizen (Mechelen). Jan Frans Van Regenmortel, alias 'de Preus', gehuwd met Anna Mariën, werd rond 1790 op de Muizenhoeve geboren. Geronseeld door de oprukkende legers van Napoleon maakte hij de verschrikkelijke veldtocht mee naar Moscou. Hij overleefde het hachelijke avontuur en kreeg na zijn behouden thuiskomst, vermoedelijk in 1814, de bijnaam 'de Preus' omdat hij was ingelijfd bij het regiment 'Pruisen'. 170 jaar later 'preust' het voor de Van Regenmortels nu nog altijd voort ...

Suske Preus, eveneens Jan Frans Van Regenmortel genaamd, kwam ook op de Muizenhoeve in 1848 ter wereld. Hij was de kleinzoon van de oorspronkelijke Preus Jan Frans Van Regenmortel. Na zijn huwelijk met Constantia Sprangers (zie foto in Salvator nr. 26) kocht hij de 'Verbrande Hoeve' op de Bart (eertijds een omwaterde hoeve wat duidelijk op haar belangrijkheid wees). Suske Preus was in die tijd een cijnsgerechtigde kiezer in Kessel. (Algemeen stemrecht was toen nog onbestaande. Stemrecht was alleen voorbehouden aan enkelingen die in een welbepaalde hogere belastingsschijf vielen). Suske Preus is van 1896 tot na de eerste wereldoorlog burgemeester van Kessel geweest. Momenteel wordt deze hoeve nog steeds uitgebaut en bewoond door een nazaat van de Preus, René Van Regenmortel of beter gekend als René van Warreke Preus. (zie tekening op voorpagina)

was, keerde hij weder vanuit Bayonne (Biarritz). Jan Van den Bulck diende 7 jaar en 8 maanden. Hij kwam vanuit Mantauban in Frankrijk. 'Hij heeft zijne papieren gekregen om naer huys te koomen naer (= na) het vredetractaet dat er gesloten werd tot Parys.'

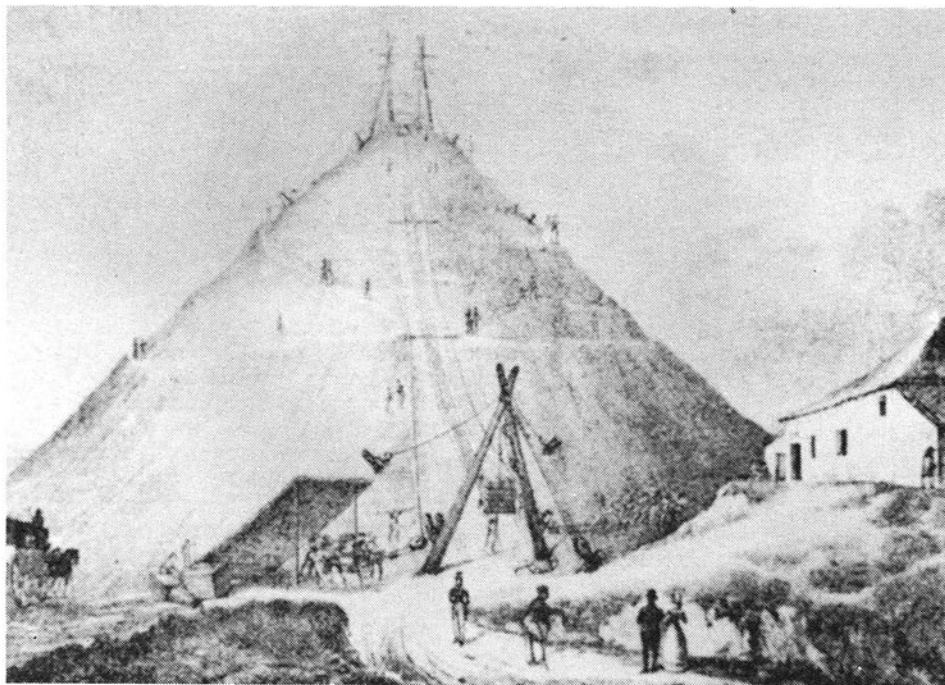
Ondertussen was ook - de datum staat niet vermeld - Jan Baptist Faes thuis gekomen. Hij had als kanonnier gediend in een artilleriebataljon. Na 14 maanden dienst was hij ziek thuis gekomen van uit Bergen (vermoedelijk Bergen-op-Zoom in Nederland) en was niet meer naar zijn eenheid vertrokken. En als laatste in de rij (op de lijst in ons bezit) komt Corneel Vertommen toe. Hij was geboren te Berlaar in 1788; infanterist van het 23e Régiment Infanterie de Ligne. Hij had 'ergens' in Pruisen gelegen 'en zijn getransporteerd als krijgsgevangenen op de Russische grenzen'. Van 'de koning van Pruisen' kreeg hij een verlofbrief 'om weeder te keeren naar hun land'.

Hier houdt de lijst op. Hij werd niet gedagtekend en kan ... niet volledig zijn ! Want waar zijn onze 'Russen' gebleven ? De lijst sluit af op 20 november 1814 met Corneel Vertommen die waarschijnlijk uit Rusland kwam, maar zij die met de achterhoede en met de krijgsgevangenen uit Rusland terugkeerden, kwamen slechts toe einde december 1814, enkelen zelfs nog begin januari 1815 !

Waar waren Johannes van Regenmortel en 'de' Wellens, twee mannen die de veldtocht in Rusland meemaakten ? En er zijn er zeker nog anderen ! Waar is de lijst van hen die achtergebleven zijn, van hen die ergens in Europa een soldatengraf - als zij er tenminste een kregen - vonden ?

Maar het verhaal van deze twee overlevenden uit de verschrikkelijke dodentocht moeten we toch nog vertellen :

Dit 'sterk' verhaal wordt verteld door de familie Van Regenmortel. Samen met een andere Kesselaar, een Wellens, werd de stamvader van de Van Regenmortels - zijn kleinzoon was Suske Preus, rond 1900 burgemeester van Kessel - door de Franse legers in Kessel geronseld om mee met Napoleon naar Rusland te trekken. Deze Van Regenmortel overleefde de moordende overtocht van de Berezina en is later veilig terug te Kessel aangekomen. We volgen beide Kesselaars van op de Duits-Russische grens gedurende de grote Russische veldtocht die begint in 1811. Napoleon heeft in dat jaar gans zijn troepenmacht, zijn 'grande armée' in Duitsland samengetrokken. Dit leger bestond uit circa 350.000 eigen manschappen, versterkt door soldaten uit bevriende of onderworpen gebieden. Samen tussen de zes à zevenhonderdduizend manschappen ! Op 24 juni 1812 steekt Napoleon te Kovno de rivier de Njemen op de Russische grens over om slag te leveren tegen een minderheid van tweehonderdvijftigduizend Russen. De keizer hoopt de overwinning in een tijdspanne van drie weken te kunnen behalen. Maar de Russen, in plaats van slag te leveren, verkiezen de terugtocht en passen de taktiek van de verschroeide aarde toe. Napoleon trapt in de val. Hij gaat hen te vlug achterna. De ravitaillering komt hierdoor in gevaar en zijn soldaten lijden hieronder. Maar zij lijden nog sterker onder de verzengende Russische hitte en de onverhoedse aanvallen van de vijanden die op bekend terrein opereren. Op 14

Oprichting van de beroemde Leeuw van Waterloo, een politieke leeuw, dreigend gekeerd naar Frankrijk : 28.000 kg. zwaar, rustend op 300.000 m³ aarde, 40,5 meter hoog. Hij werd ontworpen door de Mechelse beeldhouwer Louis van Geel en gegoten bij Cockerill te Luik, uit ijzer, en niet, zoals beweerd werd, uit het brons van buitgemaakte Franse kanonnen. Het werk, begonnen in 1824, was 2 jaar later voltooid.

september 1812 wordt Moskou ingenomen, maar de Russen steken de stad in brand. Tevergeefs wacht Napoleon veertig dagen op de tsaar die weigert te onderhandelen. Verontrust door alarmerende berichten uit Frankrijk omtrent een mogelijke staatsgreep en bevreesd voor de winter, beveelt Napoleon op 18 oktober 1812 de terugtocht. Voortdurend wordt zijn leger bestookt door aanvallen van de Kozakken, Russische boeren en vrijschutters. Intussen treedt de winter in en vele soldaten komen om in temperaturen van minus 35°. Einde november bereikt het uitgeputte leger de oevers van de plots ontdooide Berezina, een vlaktestroom. Drie Russische legers sluiten het 'grande armée' in. Onder voortdurende aanvallen worden op vierentwintig uur tijd twee drijvende bruggen over de Berezina geslagen. De meeste bruggebouwers, vooral Hollanders en Vlamingen, worden tijdens de timmerwerken als vliegen afgeschoten en komen om in het ijsskoude water. Op 27, 28 en 29 november 1812 volgt de moordende overtocht over deze bruggen. Het leger lijdt zware verliezen en velen verdrinken tijdens het paniekerige gedrang om over de bruggen te geraken. Grote groepen blijven echter achter en vallen in de handen van de Russen. Napoleon gaf achteraf toe

dat hier een ramp gebeurd was. De nutteloze veldtocht naar Moskou had vierhonderdduizend doden en nog eens honderduizend gevangenen gekost.

Tsaar Alexander had woord gehouden : 'Ik zal niet rusten vooraleer de laatste gewapende Fransman Rusland verlaten heeft'. En ze waren weg. Alleen de doden zijn achtergebleven, honderdduizenden doden. Vele jaren later vertellen ooggetuigen dat langs de wegen van de glorierijke opmars en van de tragische terugtocht nog uitbleekt mensengebeente lag.

Betovergrootvader (?) Jan Frans Van Regenmortel die deze verschrikkelijke tocht overleefde, werd hier een legendarisch man! Omdat hij in dienst van een Pruisisch regiment ingelijfd was, noemde men hem na zijn behouden thuiskomst 'de Pruis'. Al zijn afstammelingen waren 'Pruisen', stilaan vervormd tot 'Preusen'. Dat 'Preust' nu, na 170 jaar, nog altijd voort, want Preus is nu nog de bijnaam van de Van Regenmortels in Kessel ! Twee nazaten van onze Pruis zijn belangrijke medewerkers van ons tijdschrift. Meer nog : zo Pruis Van Regenmortel niet over de Be rezina was geraakt en de 6000 km-lange voettocht door Rusland niet zou hebben overleefd, ja, dan was er nooit sprake geweest van ons Salvatorreke !

*
* * *

In die korte periode hebben jongens van bij ons een stuk wereldgeschiedenis meegemaakt. Voor wie of wat hadden ze gevochten ? Sommigen waren hier nog als Oostenrijkers geboren, anderen tijdens de Brabantse Omwenteling. Met hoeveel enthousiasme had men hier niet tegen de Oostenrijkers geageerd, had men kanonnen aangekocht en vlaggen, want eindelijk zou men hier vrij zijn, verlost van alle vreemde bezetters ! De Fransen, van wie ze hulp hadden verwacht, bleven tot hun grote ontgoocheling als volksvreemde bezetters achter. Zo werden onze mensen hier Franse onderdanen. Toen Napoleon roemloos van het toneel verdween werden zij Hollanders. Zij die het geluk hadden ouder te worden stierven hier als ... Belgen. Het betekende voor hen helemaal niets ! Voor hen telde slechts het oude Vlaamse Brabant en niets anders !

Het was een tijd die alleen maar leed en verdriet had gebracht. Helemaal geen geluk, zelfs niet voor hen die zich om allerlei redenen achter het nieuwe Franse bewind hadden geschaard.

Frans Van Herle, telg van een geslacht dat Kessel eeuwenlang als notaris, boekhouder, onderwijzer of koster had gediend, schreef in zijn ontslagbrief als 'agent municipal' van Kessel deze verbitterde woorden neer, eerst in het klad in het Nederlands en vervolgens in het Frans in zijn officiële ontslagbrief :

Een historische bewindsploeg van Kessel (rond 1898), die de 'Kesselse revolutie' tussen de 'Ezels en de Robbers' heeft meegemaakt. Deze dorpsvete, in de schoot der St.-Ceciliafanfare ontstaan, had een sociale achtergrond en zou jarenlang het klimaat vergiftigen. Rechts kent men veldwachter Jef Mariën in groot ornaat. Van links naar rechts : secretaris Jef Bowwen, J. Van Gorp, L. Thys, P. Soons en I. De Groof. Zittend van links naar rechts : P. Mariën, L. Veris, J. Van Regenmortel alias Suske Preus die burgemeester was van 1896 tot na de eerste wereldoorlog, V. Dens die Suske Preus als burgemeester zou opvolgen en F. Vingerhoets.

'hebbe noyt plaets gegeven aen misdaet tegen de natie ofte gouvernement maer ter contrarie, alzoó getrouwelijk de republieque hebbe gedient, ten tijde van zes maenden waer voor mijne belooninge is de minachting van 't volk en verlies van mijn ontzag'.

* Onze welgemeende dank aan oud-Kesselaar Jos De Meyer, die nu te Tielen woont. Hij wees ons in het Rijksarchief te Antwerpen (Militie - Reeks D - 100b nr. 1288) op het bestaan van de twee geciteerde brieven.

* Le Conquet is nog steeds een kleine vissershaven. Het dorp is mooi gelegen op een diep in zee stekende kaap. 's Avonds heeft men hier een interessant gezicht op verschillende vuurtorens in zee en op het vasteland gelegen. Deze vuurtorens steken om beurten hun lichten aan. Het haventje is vooral bekend voor zijn zeekeeft. Het strand ligt ingesloten tussen hoge rotsen.

12 SOLDATENBRIEVEN UIT DE TIJD VAN NAPOLEON

De montage over 'Onze Kesselse soldaten van Napoleon was 'af', toen de heer Van Camp, stichter van de pas opgerichte Heemkring te Nijlen, ons nog twaalf afschriften van soldatenbrieven uit de tijd van Napoleon ter hand stelde. Niet minder dan zeven brieven waren afkomstig van Jan Baptist Embrechts.

Uit deze brieven blijkt dat Embrechts opgeroepen werd op 25 Pluviöse van het jaar 12 of op 14 februari 1804. Vanuit Versailles met Kerstmis in het jaar 1814 vraagt hij geldelijke steun aan zijn moeder. Op 28 januari van het daarop volgende jaar vertelt hij een voor hem fantastische belevenis : Tijdens een Te Deum heeft hij de paus gezien. Pius VII was inderdaad naar Frankrijk gekomen, min of meer gedwongen en bij wijze van verzoening, om Napoleon tot keizer te kronen ! Soldij had hij (Embrechts) nog nooit ontvangen, 'en het is miserabel zonder geld te zijn'. Veelbetekenend is ook volgende opmerking : 'de Vlamingen worden weynig bij de Franschen geestimeert om dieswil dat er soo veel deserteeren'.

In een andere brief, verzonden op 5 november, maar jaartal onzeker, vertelt hij dat hij maandenlang 'gesukkelt heeft in armen en beenen'. En verder : 'dat u beminde moeder aan mij dat gelt niet had afgezonden, dan had ik moeten kreveren van smerten en pijnen'. Hij vertelt verder dat zijn compagnie, gelegen in een 'depôt' te Versailles, nog nooit soldij heeft getrokken. 'Want van alle campagnes die ick heb medegemaect van verschijde landen, daer en worden wij toch niet voor betaelt'. Aan dit briefje was een ander schrijven gehecht. Jan Baptist Peeters, geboren te Heist-op-den-Berg vertelt hierin dat hij de beste vriend is van Embrechts. Peeters stelt ook alle brieven voor Embrechts op die dus waarschijnlijk niet kon lezen en zeker niet kon schrijven.

Op 22 juli 1806 schrijft hij dat hij via zijn moeder twee Franse kronen heeft ontvangen. Hij was weer eens gekwetst geweest. Vier maanden later laat hij weten dat hij 'sito moet vertrekken naer den armée.' Alle vorige brieven werden vanuit Versailles verzonden. Op 29 maart 1810 bevond hij zich te Salamanca of Salamanca (1.600 km van hier in Spanje). 'Wij denken met den eersten naer Portugal te gaen ... ben nog fris en gezond. Het is te hoopen als dat het niet lang meer mag dueren. Want wij hebben te veel miserie. Mag niet meer schrijven.'

De familie Wellens is al minstens 350 jaar in Kessel gevestigd. Op ieder blad van de Kesselse geschiedenis komen we hun naam tegen. Ze vochten in de boerenkrijg, een zekere Johannes Cornelius Wellens, geboren te Kessel, was pastoor te Vlimmeren van 1807 tot 1832 en ook een Wellens trok met de Preus mee op naar Moscou en kwam terug ! Ongetwijfeld een sterk ras wanneer ge hun nakomelingen aan het werk ziet ...

Van Petrus Franciscus Keersmaekers, een andere Nijlenaar, werd één brief gecopiëerd. Uit 'Sallemanka' schrijft hij dat hij naar Portugal moet vertrekken, maar, zegt hij, daar schijnt het veel beter te zijn dan waar ook. Hij had Frans Kerselaers ontmoet, 'dien heeft tot zesmael in den slag geweest'. Maar die man had ook honderd frank en samen hebben ze eens goed de bloemetjes buiten gezet. Het is de enige vrolijke noot die we in al die brieven gelezen hebben.

Van de Nijlenaar Adrianus Verwerft werden drie brieven uit het jaar 1811 bewaard. De eerste dateert van 20 mei en werd vanuit Middelburg in Nederland verzonden : '... maar dat wij daer moesten blijven liggen dan waren (we) allemaal dood die daer geen geld en heeft. Zelfs het water dat moeten wij kopen.' En verder : 'zeer beminde ouders, ik snak naer u om u nog eens te zien. Maer ik peins dat ik u den lesten keer heb gezien'. Hij vraagt met aandrang dat iemand voor hem een bedevaart naar Scherpenheuvel zou willen maken, 'met den een of den anderen Lieve Vrouwdag' en 'offert dan twee schellingen aen ons Lieve Vrouwen en twee aen den armen'. Uit de brief blijkt dat hij, na drie maanden dienst, uit het Franse leger gedeserteerd was.

Hij zat te Walcheren in een soort strafkamp. 'We hebben al eenen zien doodschieten en daer is er eenen gaan lopen en in het schip doodgeschoten en eenen in zijnen bil gestoken die nog in het hospitael ligt. Ik en laet mij voorstaen dat ik in Nijlen niet meer zal komen, maer toch niet deserteren.' Zes dagen later schrijft hij weer een brief naar zijn ouders waarin hij de vrees uitspreekt dat zijn vorige brief niet zou aangekomen zijn. 'Als wij daer moeten blijven (nl. te Middelburg) dan zijn wij allemael toch dood, die geen geld en heeft. Sedert dat wij daer gelegen hebben over de 14 honderd man gestorven'. Een zekere Wijnants, een dorpsgenoot van hem, is daar al gestorven. 'Ik heb voor mijn ogen gezien, als het regent, dat soldaten onder het lek van het dak de druppelen pakten van den dorst die wij moeten lijden ... wij weren niet aanzien als mensen maar als wolven. Wij krijgen geen geld. Niets. Wij moeten maer creperen ... maer als ik moet soldaet blijven dan zou men haest zo lief dood zijn. Maer ik heb zo'n honger, dat ik de woorden niet en achte.' En weerom verzoekt hij met diepe aandrang dat iemand op beeweg naar Scherpenheuvel zou gaan.

Op 14 augustus schrijft Verwerft opnieuw naar zijn ouders. Zijn standplaats is dan Hamburg : '... En ik laat ulieden weten dat wij drie weken onderwegen hebben geweest. 4 dagen op het water. In het schip niks als water en brood. Daer heb ik menen te sterven.'

Zijn vierde brief dateert van 20 april 1812. Napoleon treft de nodige voorbereidselen om tegen Rusland slag te leveren en Verwerft trekt mee op :

'En ik laat u weten dat wij vertrokken uit Hamburg naar Lübeck ... daar zijn wij vertrokken den 29 februarius en hebben gemarcheerd tot den 20 april door hagel en sneeuw tot aan ons knieën. Want het is daar zo koud. De 20 april den sneeuw nog eenen voet dik. En het volk is er zo arm, dat daar nog geen stro is om op te slapen ... Wij moeten nog zestig uren marcheren.' Met vijf 'monarken' (koninkrijken) trekken ze op om tegen de Rus en 'den Turk' te vechten. Hij meent, eer men tien dagen verder is, midden in het vuur te zitten. 'Ongelukkig waer de plagen vallen, maer gelukkig Brabant.' Terug schrijven gaat niet zegt hij, maar 'als ik twee maend niet en schrijf, peinst dan dat het niet wel en zal gaen ...'

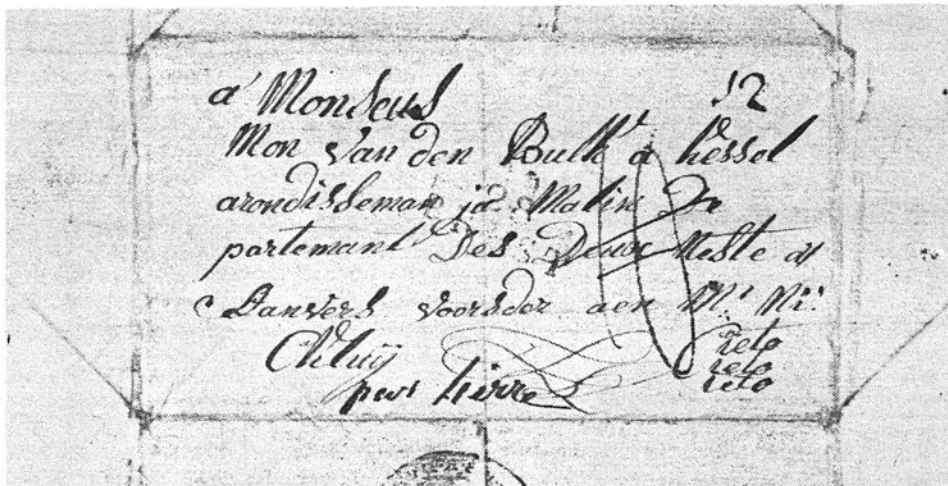
Tot daar nog enkele afschriften uit brieven van sukkelaars uit die tijd.

En of de mensen, of moeten wij zeggen de groten der aarde, hieruit de nodige lessen hebben getrokken ?

De wereld is nog niet veranderd !

Tussen beschaafde volksgemeenschappen, die zich niet zelden christen noemen, bleven de oorlogen zich met de regelmaat van de klok opvolgen. En het werd en wordt alsmaar erger.

Maar wie spreekt er nog over de Frans-Duitse oorlog in 1870 ?
De miljoenen doden van de loopgravenoorlog 1914-1918 zijn al
lang vergeten en de jeugd weet niet eens wat 1940-1945 was !

De brief van onze vriend F. Bosschaert voor zijn 'Zeer Beminde Lief' was gericht aan een zekere Van den Bulck en kwam terecht ! Straatnamen en huisnummers bestonden niet. Iedereen kende iedereen en moest er dan toch twijfel bestaan vermeldde men er doorgaans de wijk bij; b.v. Bogaertsheide, Bart, Molenhoek, enz. Wanneer toen iemand een brief ontving was zulks direct in heel het dorp bekend.

Frans Lens

BELASTING OP RIOLERING (18e VERVOLG)

Tijdens de gemeenteraadszitting van 13 november j.l. werd er nogmaals gepraat over de belasting op de riolering. Even hadden we gehoopt dat we eindelijk van dit hete hangijzer verlost zouden worden en dat deze omstreden belasting gewoon zou opgeheven worden. Zover kwam het echter niet zodat we nog minstens voor een jaartje met de huidige scheve toestanden zullen opgescheept zitten.

Niet dat we in principe zozeer tegen het heffen van een belasting op het lozen van afvalwater gekant zijn ! Koken kost nu eenmaal geld en een gemeentebestuur moet zijn centen érgens vandaan halen.

Maar de manier waarop en de principes waarnaar deze belasting geheven wordt kan nochtans moeilijk onze goedkeuring wegdragen.

Het innen van de rioleringsbelasting gebeurt immers nog altijd op dezelfde aanvechtbare wijze zoals vroeger. Het komt nog al te vaak voor dat van twee burens die op dezelfde manier hun afvalwater in een ingebuisde gracht lozen de ene wel en de andere niet moet betalen. Zoiets komt bij de gewone burger over alsof de belastingsrol opgesteld wordt met behulp van het gekende kinderachtelrijmpje 'Holleke bolleke riebesolleke, holleke bolleke knol'. De knol betaalt dan en de rest gaat vrijuit !

Ook het beginsel dat iemand, die zijn afvalwater kwijtraakt in een 'echte' riool of een ingebuisde baangracht, belasting moet betalen en dat degene die zulks in een open baangracht doet niet moet betalen vinden wij een alles behalve ideale oplossing.

'De vervuiler betaalt' is als basisprincipe nu toch wel algemeen aanvaard ! Ons inziens zou het dan ook redelijker zijn geen onderscheid meer te maken in de manier waarop iemand zijn afvalwater 'meegeeft'.

Het huidige belastingssysteem werkt als een rem op het inbuizen van open baangrachten. Het uitzicht van onze dorpen en het verlost zijn van de vaak afschuwelijke stank die open riolen verspreiden, zonder dan nog te spreken over de er doorgaans bijbehorende rattenplaag, zijn voor de meesten onder ons al voldoende redenen om, desnoods op eigen kosten, te komen tot een volledig gesloten rioleringsstelsel. Maar iemand die dergelijk initiatief durft nemen wordt, voor deze 'financiële tegemoetkoming aan de gemeente', door onze Groot-Nijlense gezagdragers gestraft terwijl iemand die de vuile boel maar laat stinken door onze milieubewuste politiciers beloofd wordt.

Is zoiets voor onze bewindvoerders dan een te verwaarlozen detail in het besturen van een gemeente ? We weten het niet !

Bij het in werking stellen van het gemeentelijk zuiveringsstation werd er wel met vele en grote woorden plechtig op gewezen dat het in de bedoeling van het gemeentebestuur lag te komen tot een echt model-rioleringsstelsel voor de zuivering van ALLE afvalwaters uit de drie deelgemeenten. Wat daarvan gemeend was en wat daarvan gewoon praat voor de galerij was is moeilijk uit mekaar te houden.

Wel konden wij vaststellen dat intussen de uitgebreide rioleringswerken in de deelgemeente Bevel hun 'schone' voleinding vonden in het plaatsen van een reusachtige afvoerbuisc die al het rioolwater van dit dorp rechtstreeks doet verdwijnen in - u raadde het al - de Nete !

Redactie en lay-out :

Tel. 031/80.36.80

Herman Van Regenmortel
Salvatorbaan 9
2508 KESSEL

PR 000-0603726-95
BBL 320-0405166-67
ASLK 001-0769107-70

Verantwoordelijke uitgever : Lode Van Regenmortel
Oude Bevelsesteenweg 56

KESSEL